

Lempäälän kouluissa kerättävät kasvit

Kesä 2.-3. lk (kaksi kasvia riittää)

leskenlehti (kukka ja lehtimalli)
pihlaja (lehti)
sinivuokko (lehti ja mahd. kukka)

Kesä 3.-4. lk (8 kasvia riittää)

harmaaleppä (lehti riittää)
tervaleppä (lehti riittää)
rauduskoivu (lehti ja oksa)
hieskoivu (lehti ja oksa)

kielo
niittyleinikki
nokkonen
rentukka
tuomi
voikukka

Kesä 4.-5. lk (10 kasvia riittää)

hiirenvirna
kanerva
käenkaali
maitohorsma
metsätähti
mustikka
piharatamo
poimulehti
puolukka
valkoapila

jalojen lehtipuiden lehdet:

- jalava
- lehmus
- saarni
- tammi
- vaahtera

Kesä 5.-6. lk (10 kasvia riittää)

(rikkakasveja voi kerätä lisää)
viljakasvit:

- kaura
 - ohra
 - ruis
 - vehnä
- juolavehnä
lutukka
peltokorte
peltotaskuruoho
peltovalvatti
pillike
puna-apila
ruiskukka
saunakukka
timotei

Kesä 6.-7. lk (yläasteelle tullessa)

- seuraavista 10 ranta- ja vesikasvia
- ahvenvita
järvikaisla
järvikorte
järviruoko
keiholehti
luhtalemmikki
lumme
myrkkyykeiso
pikkulimaska
pullosara
rusokki
ulpukka
uistinvita
vesitatar
viiltosara

Kesä 7.-8. lk

- 15 metsäkasvia

KASVIEN KERÄÄMINEN

Kasvien kerääminen on mukavaa puuhaa. Pehdy näihin ohjeisiin, näin helpotat myös kasvin tunnistamista. Muista myös kysyä kasvien keräämiseen lupa varsinkin viljelymaiseman kasvia kerättäessä.

Tarvikkeet: muovipussi, kynä, paperia

Tee näin:

1. Ajankohta: Kerää kasvit mieluiten niiden kukinta-aikaan, jolloin tunnistat ne parhaiten.

☒ Pienikokoiset kasvit: kerää kokonaisina niin, että maansisäisiä osia (juuria)tulee kasvin mukaan

☒ Pitkät kasvit: taittele tai ota siitä latva- ja tyviosaa talteen

☒ Kasvin tulee olla ehjä, terve ja tyypillinen kasviyksilö.

2. Kerää kasvit kuivalla säällä.

☒ Puhdista niistä mahdolliset roskat esim. multa, jotta näytteiden jatkokäsittely on siistää.

☒ Kasvit kannattaa kerätä isoihin muovipusseihin ja sulkea pussi, jolloin kasvit eivät heti pääse lakastumaan.

☒ Kasvista kannattaa kerätä samalla kaksi (2) lehteä. Saat hyvän näytteen.

☒ Heti keräysretken jälkeen asettele kasvit hyvin kuivausalustalleen.

3. Kerätessäsi samanaikaisesti useampia kasveja kirjoita kasvin nimi, kasvupaikka ja keräyspäivämäärä sekä muut mahdolliset muistiinpanot erilliselle paperille, josta tiedot on helppo siirtää kasvioon.

KASVIEN KUIVAAMINEN

Jotta itse kerätyt kasvit myös säilyisivät, täytyy ne ensin kuivata.

Tarvikkeet:

- tee-se-itse -kasvipuristin (esim. kaksi kovalevyä ja painoiksi tiiliä tai painavia kirjoja)
- imupaperia (esim. sanomalehtipaperia ja valkoista paperia, vanha puhelinluettelokin käy)

Tee näin:

1. Laita alle levy, jonka päälle sanomalehtipaperi ja sanomalehtipaperin päälle valkoinen paperi.

(Valkoinen paperi estää lehden painomusteen siirtymisen kuivattavaan kasviin.)

☒ Aseta ja oio kasvi siististi valkoisen paperin päälle.

☒ Olisi hyvä, jos kasvin lehden ylä- ja alapinnat tulisivat hyvin esille.

☒ Kukinnosta olisi hyvä näkyä yläpinta ja sivusta.

☒ Kasvin paksuja kohtia, lähinnä juuria, voit hieman ohentaa terävällä veitsellä.

2. Laita kasvin päälle taas valkoinen paperi ja sanomalehtipaperia.

☒ Voit tehdä useita samanlaisia kerroksia.

☒ Aseta lopuksi kovalevy päällimmäiseksi ja sen päälle painot.

3. Parhaan tuloksen saat pitämällä kasveja ensin löyhässä puristuksessa n. 1 vrk.

☒ Tämän jälkeen oio kasvissa olevat kurtut ja laita kasvit voimakkaaseen puristukseen.

- ☒ Papereita kannattaa vaihtaa välillä, etteivät kasvit homehdu ja tummu.
- ☒ Kasvit säilyttävät parhaiten värinsä, kun kuivaat ne ilmastossa paikassa ja huoneenlämmössä.

4. Anna kasvien olla puristuksessa, kunnes ne ovat täysin kuivia.

- ☒ Kasvi on kuiva, kun kasvin pehmeät osat eivät taivu vartta varovasti kohotettaessa.

KASVION TEKEMINEN

Kasviossa kuivatut kasvisi säilyvät järjestyksessä.

Kasviota on myöhemmin mukava katsella ja muistella keräysretkiä.

Tarvikkeet:

- paksua, vaaleaa pahvia (A4-koko)
- teippiä tai kontaktimuovia tai liimapaperia
- kansio tai mappi
- kynä ja sakset

Tee näin:

1. Siirrä kuivat kasvit pahville. Laita jokaiselle pahville vain yksi kasvi. (Paitsi jos 2 lehteä...)

- ☒ Kiinnitä kasvi pahville kontaktimuovilla tai teipin paloilla.
- ☒ Ole kasveja kiinnittäessäsi varovainen ja huolellinen, koska kuivat kasvit rikkoutuvat herkästi.

(Kontaktimuovin laittoa sinun kannattaa harjoitella ennen kuin esim. vanhempien kanssa.)

2. Kiinnitä pahviin kasvin alle tai viereen nimilappu tai tarra, josta ilmenevät kasvi- ja keräystiedot.

- ☒ Tarrassa tai nimilapussa olisi hyvä olla kasvin suomalainen ja tieteellinen nimi, kasvin keräysaika ja paikka (paikkakunta ja kylän nimi).
- ☒ Lisäksi voit tarrassa tai nimilapussa luonnehtia kasvupaikkaa ja kertoa kerääjän nimen.

3. Kokoa kasvipahvit kasvioksi kansioon.

- ☒ Voit ryhmitellä kasvit omiin osioihinsa: (esim.)

- piha-alueen kasvillisuus
- niittyjen ja pientareiden kasveja
- tienvarren kasvit
- viljelymaiseman kasvillisuus
- lähimetsän kasvillisuus
- järvien ja rantojen kasveja.